

ÎNCHEIERE

29 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursului declarat de Andrei Becciv, prin intermediul avocatului Vasile Foltea,

în cauza civilă la cererea înaintată de Andrei Becciv către Gheorghe Diaconu cu privire la declararea nulității actului juridic de vânzare-cumpărare a automobilului, repunerea părților în poziția inițială, încasarea prejudiciului, compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 17 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Gheorghe Diaconu, fiind casată hotărârea din 25 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a ț ă:

La 23 noiembrie 2017, Andrei Becciv s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Gheorghe Diaconu cu privire la declararea nulității actului juridic de vânzare-cumpărare a automobilului de model „Jeep Grand Cherokee”, a/p 1996, cu n/î XXXXX, încheiat între Gheorghe Diaconu și Andrei Becciv; repunerea părților la poziția inițială prin obligarea pârâtului Gheorghe Diaconu să restituie suma de 3500 euro lui Andrei Becciv, primiți în baza actului juridic nul și prin restituirea de către Andrei Becciv lui Gheorghe Diaconu a automobilului de model „Jeep Grand Cherokee” la momentul primirii banilor în sumă de 3500 euro; încasarea cheltuielilor de judecată, compuse din taxa de stat achitată în sumă de 2154 lei și servicii de asistență juridică în valoare de 5000 lei.

În motivarea acțiunii reclamantul Andrei Becciv a indicat că, la 30 ianuarie 2017, pârâtul Gheorghe Diaconu i-a vândut lui Andrei Becciv automobilul de model „Jeep Grand Cherokee”, anul producerii 1996, cu n/î XXXXX, contra sumei de 3500 euro, fapt consemnat prin recipisa pe care Gheorghe Diaconu a eliberat-o.

După primirea banilor în sumă de 3500 euro, pârâtul Gheorghe Diaconu i-a eliberat pe numele acestuia procura cu nr. 288, autentificată de notarul Olga Kiseliova, acordându-i inclusiv împuternicirea de a vinde automobilul dat, de a

efectua modificări în înscrisurile din Registrul de înmatriculare a mijloacelor de transport și de a primi certificatul de înmatriculare a acestuia.

Potrivit reclamantului Andrei Becciv, în momentul în care a încercat să înregistreze automobilul pe numele său în Registrul de înmatriculare a mijloacelor de transport, reprezentanții autorităților competente i-au refuzat, informându-l că are numărul fals al caroseriei și lipsește numărul de înregistrare al motorului automobilului de model „Jeep Grand Cherokee”, a/p 1996, cu n/î XXXXX, fapt care se confirmă prin raportul de identificare a vehiculului RIV nr.0265232 din 24 octombrie 2017 și anexa la acest raport, executat de experții Direcției identificare și înmatriculare a mijloacelor de transport.

În astfel de împrejurări, după achitarea prețului automobilului de model „Jeep Grand Cherokee”, a/p 1996, cu n/î XXXXX, în sumă de 3500 euro, s-a creat o situație în care reclamantul nu poate să-și realizeze dreptul de dispoziție asupra acestui bun prin metoda înmatriculării acestui bun pe numele său și trecerii acestei informații în Registrul de înmatriculare a mijloacelor de transport.

Mai mult, după încasarea de către pârâțul Gheorghe Diaconu a banilor în sumă de 3500 euro și ascunderea de către ultimul a faptului că elementele de identificare a motorului sunt falsificate, pârâțul în continuare își păstrează dreptul de proprietate asupra acestui bun, fapt care-i cauzează prejudiciu, iar încercările de a soluționa litigiul pe cale amiabilă s-au soldat cu refuzul pârâțului de a răspunde la somația scrisă și de a-i restitui banii în sumă de 3500 euro, primiți în calitate de plată pentru automobilul vândut, de model „Jeep Grand Cherokee”, a/p 1996, cu n/î XXXXX.

Astfel, lui Andrei Becciv i-a fost cauzat un prejudiciu ca urmare a actului juridic încheiat prin dol și afectat de eroare considerabilă, manifestată de existența unei false reprezentări referitor la calitățile substanțiale ale obiectului actului juridic, în sumă de 3500 (trei mii cinci sute) euro.

Totodată, din raportul reglementărilor legale la circumstanțele faptice confirmate documentar, se demonstrează faptul că dacă reclamantul ar fi știut de existența viciilor care fac imposibilă înregistrarea pe numele său a dreptului de proprietate asupra automobilului de model „Jeep Grand Cherokee”, a/p 1996, cu n/î XXXXX, nu ar fi cumpărat acest bun de la pârât.

Mai mult, reclamantul a indicat că Gheorghe Diaconu, deși a fost conștient de viciile automobilului înstrăinat, la momentul încasării banilor în sumă de 3500 euro în calitate de plată pentru bunul vândut sub forma eliberării procurii generale cu nr. 288, autentificată de notarul Olga Kiseliova, a trecut sub tăcere viciile existente privind falsurile elementelor de identificare, ceea ce a dus la neexecutarea obligației de a se comporta cu bună-credință și diligență la momentul nașterii, pe durata existenței, la momentul executării și stingerii obligației.

De asemenea, faptul că pârâțul Gheorghe Diaconu cunoștea despre viciile automobilului vândut de model „Jeep Grand Cherokee”, a/p 1996, cu n/î XXXXX, se confirmă prin copia autentificată a constatării tehnico-științifice nr. 343 din 09 iunie 2014, care i-a fost eliberată reclamantului de către șeful Direcției identificare și înmatriculare a mijloacelor de transport la data de 25 octombrie 2017, în momentul în care reclamantul s-a adresat cu cerere pentru a înmatricula acest mijloc de transport pe numele său și i-a fost refuzat, fiind efectuată o examinare repetată a mijlocului de transport.

Reieșind din cele expuse, reclamantul Andrei Becciv a susținut că reglementările legale și circumstanțele faptice, confirmate documentar, denotă faptul că în urma neexecutării corespunzătoare a obligațiilor legale de predare a automobilului vândut de model „Jeep Grand Cherokee”, a/p 1996, cu n/î XXXXX, fără vicii materiale, care au împiedicat înregistrarea dreptului de proprietate al reclamantului, pârâtul i-a cauzat reclamantului un prejudiciu material direct în valoare de 3500 euro.

Prin hotărârea din 25 aprilie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, cererea de chemare în judecată înaintată de Andrei Becciv către Gheorghe Diaconu a fost admisă.

Prin decizia din 17 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Gheorghe Diaconu, fiind casată hotărârea din 25 aprilie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, și pronunțată o nouă hotărâre de respingere integrală a acțiunii.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, la 30 ianuarie 2017, Gheorghe Diaconu i-a vândut lui Andrei Becciv automobilul de model „Jeep Grand Cherokee”, anul producerii 1996, cu n/î XXXXX, contra sumei de 3500 euro, fapt consemnat prin recipisa eliberată de Gheorghe Diaconu. După primirea banilor în sumă de 3500 euro, Gheorghe Diaconu i-a eliberat pe numele lui Andrei Becciv procura cu nr. 288, autentificată de notarul Olga Kiseliova, acordându-i, inclusiv, împuternicirea de a vinde automobilul dat, de a efectua modificări în înscrisurile din Registrul de stat al transporturilor și de a primi certificatul de înmatriculare a acestuia.

Concomitent, instanța de apel a constatat că Andrei Becciv cunoștea la procurarea automobilului că numărul caroseriei este fals, fapt înregistrat și în certificatul de înmatriculare.

Astfel, prin acceptarea în scris a ofertei vânzătorului Gheorghe Diaconu, Andrei Becciv și-a exprimat voința expresă de a încheia actul juridic, deși cunoștea că automobilul de model „Jeep Grand Cherokee”, a/p 1996, cu n/î XXXXX, nu are în certificatul de înmatriculare indicat nr. motorului, lucru care a fost verificat de către intimat la momentul transmiterii certificatului de înmatriculare și a automobilului.

Mai mult decât atât, la momentul transmiterii automobilului menționat, a actelor necesare înmatriculării lui Andrei Becciv, ultimul nu a înaintat nici o obiecție cu referire la numărul de înregistrare, caz în care nu poate fi invocată prezența elementului de dol la constituirea raporturilor juridice.

În așa mod, invocarea viciilor autoturismului este una irelevantă speței în situația în care la momentul încheierii actului juridic intimatului i s-a comunicat că automobilul de model „Jeep Grand Cherokee”, a/p 1996, cu n/î XXXXX, nu are în certificatul de înmatriculare indicat nr. motorului, caroseriei, circumstanță care exclude existența dolului în acțiunile apelantului, nefiind posibil de imputat acestuia, iar Constatarea tehnico-științifică din 09 iunie 2004, anexată concomitent cu Raportul de expertiză din 24 octombrie 2017, denotă cu certitudine faptul că viciile respective ale bunului au existat încă din perioada respectivă, anterior reclamantului au fost încă 4 proprietari care au înregistrat dreptul de proprietate asupra acestui automobil fără impedimente.

La 05 martie 2019, Andrei Becciv, prin intermediul avocatului Vasile Foltea, a contestat cu recurs decizia din 17 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar, s-au invocat circumstanțe și motive similare celor din cererea de chemare în judecată.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Andrei Becciv, prin intermediul avocatului Vasile Foltea este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 17 ianuarie 2019, fiind expediată participanților la proces la 22 februarie 2019 (f.d. 90) și 28 februarie 2019 (f.d. 91), însă la materialele cauzei nu sunt înregistrări care să demonstreze momentul recepționării acesteia de către participanții la proces. Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 17 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost înregistrat la 05 martie 2019, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Andrei Becciv, prin intermediul avocatului Vasile Foltea.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Andrei Becciv, prin intermediul avocatului Vasile Foltea.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Ala Cobăneanu,

Judecătorii

Dumitru Mardari,

Svetlana Filincova